

VITA ET CONVERSIO
B. M.
COMITIS LV-
DEVVICI AREN-
STEINII ORD.

PRÆMONSTRA-
TENSIS
CONUERSI ET FVNDATORIS ABBA-
TIAE ARNSTEIN:
EX EIVSEM MONASTERII BIBLIOTHECA
PROTVLIT
R. P. CHRISTOPHORVS BROVVERVS SOCIE-
TATIS IESV PRESBYTER.



MOGVNTIAE,
Ex TYPOGRAPHIA IOANNIS ALBINI.

ANNO M. DC. XVI.

UITA ET CONVERSIO

V
COM
DEUT
GREGORII
AUGUSTINII

ELIAS
CHRISTOPHERI
EX EISAMMAGISTERIIS BRITONIÆ
CHIRURGIAE SOCI



AD ILLVSTRIS-
SIM VM ET REVE-
RENDISSIMVM ARCHIEPSCOPVM
TREVER. PRINCIPEM ELECTOREM, &c.

LOTHARIUM

ET

AD ILLVSTRES AC GENEROSÆ
NOBILIS QVE STIRPIS COMITES, BARONES,
AC EQUESTRI NOBILITATE CONSPICVOS
VIROS

TRACTVS LOGANÆ AC
WESTERWALDIÆ.

Ffff 2

EPI-

EPICEDION
LVDVICI B. M. CO-
MITIS, EX ANTIQVIS MEM-
BRANIS ARNSTEL
NIANIS.

MESSVIT hunc florem non Mors, sed vi-
ta, dolorem:
Prefert, Tumba breuis, spem vita non gle-
ba queuis,
Sed Rosa vernalis Seraphin, quæ plena sub alis
Majestate Dei, tenet, Ecce, locum requierit.
Annus ut M. cum C. rotat octogintaque U.
Vita magnificus, metit astra Comes LVDVICVS.

193 332
INCI-

INCIPIT OPV-
SCVLVM GESTO.
RVM COMITIS LODEWI-
CL, FVNDATORIS.



INTER diuersas mundanarum rerum varietates, & multiformis ingenij studia curiosa, quibus humana necessitas ambiguis vitæ suæ passibus circumfertur, nihil pretiosius est tempore, quod qualicunque processu vel ordine semel elapsum, nec argenti, nec auri pretio, nec vlla valet industria rehabet. Hoc perpendentes plurimi temporum exactorum viri, ingenio subtile, scientia pollentes, vita, moribusque sublimes, illustrium facta virorum, sermone lucifluo nostris saeculis inuixerunt, doctrinæ suæ monumenta memorijs posterorum, quasi speciale quoddam speculum, relinquentes. Hac ego confidentia, ego, inquam, deiectus vita, nullus in gratia, incultus verbo, pauper ingenio, Comitis Lodewici, viri per omnia virtuosí parentes, ortum, in sancta professione progressum, & fælicem in Christo transitum, et si non aureis, tetris tamen litteris exarabo, non curans iacula detractorum. Quia *Felix*, à tergo, quem nulla *Ciconia* pinxit, dicent enim quod materiam tam honestam sermo deformauerit impolitus. Quibus non ego, sed Poëta respondet, *Est quoddam prodire tenus si non datur ultra*. Solet tamen infragili calamo, & in vase fictili dulcedo mellis includi; & ignis duro in silice reperiri. Nec solaris cerei derogat claritati, circumferri solita saepius, & obiecta nubium crassitudo.

Fuit in castro quod Arinstein ab antiquis temporibus nuncupatum, & adhuc hodie nomen obtinet, Comes quidam nomine Lodewicus; qui, sicut ab auorum suorum longa prosapia clarus, ita probitatis, & virtutum extitit titulis gloriosus. Hic septem habebat sorores virgines, vultus elegantia gratiose: in quibus, quasi quodam in speculo vniuersa morum habilitas resultabat. Distat autem locus tribus à Rheno miliarijs versus orientem super Loga-

*Scriptorij
institu-
tum.*

*Arinsteinij
castris de-
scriptione*

DE S A N C T O C O M I T E

nam fluuium in quodam montis supercilio, præruptis & arduis vndiq; montibus circumseptus: habes ex alio latere Dürstā fluuiolū piscosum satis, molendinisq; , & alijs v̄sibus , adoptiuo quodā munere, deputatum. Erat verò memoratus locus tam inaccessibilis & munitus, vt ex uno tātum latere montis via sola & admodū strīcta difficilem præberet accessum. Iam dictus itaq; Comes in rerum negotiis circumspectus & prudens, super omnia de sororum honestate, & posteritatis successione sollicitus, astuabat, vt generosæ lampadis claritatem, & puellaris formæ gratiam decenti natalium copula maritaret. Honestis eius desiderijs diuina bonitas salutarem. aspirauit effectum.

Durſtarī
us.

Ludovicus
ſenior Co-
mes Arn-
ſteinus.

Sororum
ſeprem
coniugia.
* Tulungen

Nassouia
ſtups.

Walerani

Diethsij
Comites.
Comes
Loysel
Loſſenſis.
Catzen-
elenbogen.
Isenburg.
Surphania

Ludovicus
iunior Co-
mes Arn-
ſteinus.

Nam duæ ipsarum duobus inclitis iunctæ sunt Baronibus Hungarorum non minus solemniter, quam nobiliter desponsatae. Tertia Palatini Comitis transiit in amplexus de Thuynge, * quam ipsi Comiti frater eius apud sanctum Goarē honorificè praesentauit; ipseq; cum ducentis eam Militibus & apparatu plurimo ambitione recepit. Quarta Nassauven desponsata, Rupertum genuit & Arnoldum, Demudim filiam. Arnoldus Comes pater extitit Ruperti Comitis viri bellicosi, qui in expeditione Imperatoris Fridericī peregrinus obiit in partibus transmarinis. Rupertus frater Arnoldi pater extitit Comitis Valeriani* cuius filii sunt Henricus & Rupertus nunc Comites, quorum mater erat nomine Cungeundis. Demudis sororiis portum, nupsit Embriconi, qui pater fuit Comitis Henrici patris Eberhardi Comitis de Diethse. Quinta fuit desponsata Comiti de Loysel mater Comitis Bopponis, & sororis eius Adelheydis, qua Bertoldus & Dietherus Comites de Catzenelenbogen processerunt: Sexta Iysenburgensem prosapiam generauit. Septima in Sutphaniensem transiit Comitiam.

Erat præfato Comiti secundum sæculum clari & alti sanguinis vxor Vdilhildis nomine; quæ non solum tanti viri non degeneraret amplexus, sed, & in futuræ sobolis diesceret claritate, quicquid morum, quicquid gratiæ in primogenitoribus, in natis probitatis cereus permisisset. Quid plura? Nascitur eis elegantis formæ filius, & hic diuina Prouidentia vnicus ; in quem & patris nomen & totius Comitiæ refunderetur hæreditas. Iam enim per partes rescindi non poterat, quod Christus ante tempora sæcularia scrupuentiū sibi puiderat vnitati. Traditur ergo nutrici parvulus educandus, & quasi margaritum cœleste commendatur attentius; & qui futurus erat vas electionis, quotidianis successibus augebatur. Nutrix etiam sollicita plurimum , omnem diligentiam adhibebat. Sed & infantia primo virtutem cum Laete babit ; & vt breuiter

uiter percurram, teneros annos quædam futuræ probitatis venu-
stabant imago, vt iam facile posset aduerti, quid in virili sponderet
ætate, qui ita puerili ludebat in flore. Euolutis interim die-
bus, cum iam annos intraret adolescentiæ, quia finis venit vni-
uersæ carnis, Pater ipsius completis vitæ suæ diebus V. Calend. Junij
pulueri puluerem accommodans, ex hoc mundi naufragio breuis
hospest euasit: & in Ecclesia B. Margarethæ virginis est sepultus.
Mater vero longo post conuersionem filij tempore viuens, cum o-
riginariam terræ particulam mundi curuaret ad vesperam, in præ-
dio suo, quod Vdenkirchen dicitur infirmata, tertio Nonas Julij
diem clausit extreum; & in Ecclesia maiori, Coloniae requiescit.

Ludovicus senior obiit.

Filius ergo Lodevicus, tantorum genitorum successor, & ha-
bens domesticæ rei curam, nouus dispensator ingreditur, & men-
te virum induens, agenda & ordinanda mentis ratione metitur,
sagax ingenio, blandus alloquio, largus beneficio, profusus ho-
nestatis exemplo, omnium in se suorum præcipue declinabat affe-
ctum. Ministeriales suos velut socios sic amabat, quorum consilio
super coniugalis copulæ matrimonio perurgetur, quia rei sic po-
scerat utilitas. Sed ille primo manum misit ad fortia, & multis a-
amicorum sumptibus & honore succinctus baltheo militari consue-
tisque sæcularium tirocinijs, contubernij legalis anticipauit ac-
cessum. Mediantibus post hæc amicorum consilijs & negotiosis
super hoc Comitis de Bonneburg legationibus, filiam ipsius
Gudam nomine, virginem cum magno, sicut decuit exhibitam
apparatu, duxit uxorem. Qua diu sterili permanente, & spem
prolis infœcunda negante, ceperunt ardentissima spiritus con-
tritione dolere, & pro successore tantæ hæreditatis misericor-
diam domini votis omnibus implorare. Sed eorum desiderijs
infinitis, diuina iam olim prouidentia contraibat: ut pote, qui per
seruos suos iure propinquitatis accedere disponebat. Sed quid?
Fraudati sunt à desiderio suo? Minime. Quomodo non? Latareste-
rilis, quæ non paris, erumpere & clama, quæ non parturis quoniam filij tui de-
longe venient, & filii tuae de latere surgent Leua in circuitu oculos tuos, & Isaiæ 60:
vide, omnes isti congregati sunt. Venient dies, in quibus tantorum fi-
liorum mater gratulabunda cantabis. Ecce ego & pueri mei quos mihi Isaiæ 8:
dedit DEVS. Haec tenus

Guda Bonneburgia Ludovicus junior matrimonio iungitur.

O Musa flabris torquentibus usq;

Aspirate precor velis intrantibus aquor.

Vt in fundamento quodcumq; locatum est, subsequentis ædificijs
structura meridet, & pennam Scriptoris inculti tam celebris ma-
teriæ præconandus semper affectus inauret.

Prædi-

3 DE S A N C T O C O M I T E

*Arnstein
prædonum
scdæ.*

Prædicti Comitis Castrum Arinstein vulgariter, Lapis aquilæ, Latino poterit idiomate nuncupari, locus horroris & vastæ solitudinis, aptus ad prædam, habilis ad rapinam, habitatoribus suis lapis erat offensionis, & petra scandali, vt pote qui stipendijs suis minimè contenti, totum de alieno, parum de proprio possidebant, quorum miseræ necessitati pauper & in opere terra marique desudat, &

Impiger extremos currit mercator ad Indos.

psal. 103.

Adhunc ergo locum & naualis viæ precium, & totius provinciæ spolium veri Pharaonis milites conuictabant. Verè iuxta literam, *petra erinacijs refugium*. obsiti enim erant & aculeis horridi peccatorum. Sicut autem languor capitis decurrit in artus, sic nimirum sordes ac vitia membrorum, virtutem capitis sèpè disturbant. Comes enim quamuis huiusmodi spolijs nullatenus indigeret, reus tamen efficitur ex consensu, & seueri vindicis iram, licet æquanimiter sufferentis, iste tacendo; illi pauperes opprimendo, offenderunt. Sed quo fine? *Verbum Domini ad te O Princeps, si exaltatus fueris sicut aquila, & super astra cœli posueris nidum tuum, inde te detrahamus, dicit Dominus.* Quando? Nescit tarda molimina sancti Spiritus gratia. Misit ergo Dominus cor filij sui in cor eius, & repente mutatus in virum alterum, cogitatum iactabat in Domino dicens cum Psalmista. *Quis dabit mihi pennas sicut columba, & volabo & requiescam, ecce elongavi fugiens, factusque est sicut aquila, miro Dei munere, qui vocat ea, que non sunt, tanquam ea quæ sunt.* Prouocans iam ad volandum pullos suos, & verbo pariter & exemplo. vt qui consentiendo malis erat odor mortis in mortem, vitæ etiam odore esset in vitam. Cogitabat domum orationis ibi facere, vbi struthiones habitabat prius, & pilosi saltabant, & Syrenes respondebant in delubris voluptatum. Sed quia contextus suæ super hoc requirendus erat assensus, iuxta Salomonem, * discurrebat, festinabat, suscitabat amicam, ut sicut duo erant in carnevna, sic unus eos spiritus uniret in Deo. *Mulierem fortem quis inueniet: procul & de ultimis finibus premium eius.* Obnititur, & reclamat, salutaribusque consilijs aures obdurat, ut aspis. Quia vero, per virum fidelem sanctificatur plerumque mulier infidelis, & è conuerso; tandem monitis cuicta frequentibus, ad supernæ vocationis brauium promptissima se obtulit voluntate. Verè hæc mutatio dexteræ excelsi,

Ludit in humanis diuina potentia rebus.

Agens ergo gratias Deo, à quo omne datum optimum, & omne donum perfectum est, tradidit cor suum ad vigilandum diluculo, vt anchoram suæ spei tutam Dominus inflatione locaret, nete-

*Abdisas
v. 4.*

psal. 54.

Rosa. 4.

*Ludovicus
comes con
uersione n
inchoans,
Exoris con
jensuere.
quirit.*

Isata 13.

*Prouer. 6.
Prouer. 31.

ne teneras adhuc primitias, aut humani cordis instabilitas alteraret, aut serpentis antiqui calliditas eneruaret venenata. Timebat enim hoc, quod Propheta olim deplorans aiebat, *Facti sunt inimici eius in capite.* Et Salomon. *Fili accedens ad seruitutem Dei, prepara animam tuam ad temptationem.* Accedens, inquit, quia principijs obstat, & capiti bellatorum se semper opponit, versutia tentatoris. Dum in hoc rerum cardine interspem & metum positus, nō uus Domini fluctuaret athleta, fundans Sion in Saphiris qui nouit omnia antequā fīat, quod præsciuit ab æterno tempore quo voluit, Spiritus sui gratia consummavit. Erat eo tempore quidā Otto ordine Diaconus prædijs ditissimus, nobilis ac generosa Saxonū pro-sapia descēdens, consanguineus Comitis memorati, qui & ipse pro amore Iesu Christi larga prædia & amplissimas abdicās facultates, Ecclesiā, quæ Gratia Dei dicitur, fundauerat, his diebus secundum regulā B Augustini, & Ecclesiæ primitiæ; formamq; & habitum Dñi Norberti Magdeburgensis Archiepiscopi. Cuius, quia memoria incidit, digressoriā faciētes, p̄senti opūculo quod necessariū viderimus inferem⁹. Anno Dñi M C XIX. beatæ memoriæ Norbertus XIII Magdeburgensis Archiepiscop⁹ venit Præmōstratū, & habitū, quem nō ab homine, neq; per hominē accepit, Apostolicis sanctiōnib⁹ confirmatū, fratrib⁹ obseruandū tradidit, sicut in eiusdem p̄fessionis Ecclesijs vniiformiter custoditur, in quo & ipse, in sede pontificatus sui irreprehēsibiliter viuēs, anno gratiæ M C XXXVI. certus de corona iustitiæ cursū vitæ suæ fœliciter consummavit, & debito cū honore sepult⁹ in Ecclesia B. Mariæ Magdeburgi requiescit. Nūc ad cœpta redeamus. Præfat⁹ Otto, qui ditissim⁹ erat, Ecclesiā B. Victoris Martyris de legione Thebæorū, quā sup Salā fluuium cōstruxerat, tatis dotibus ampliavit. Vttam plagarerū earum quæ fratrib⁹ debentur yſibus copia, quā etiam pro loci amēnitate gratiosa, ipsam Ecclesiā dignè *Gratiā Dei* dixeris appellari.

Auditis huiusmodi Comes de Ottone rumoribus, quasi diuino quodā oraculo coomonitus, ad ipsū sine mora pfectus, honorificè suscipitur, & cordis thesaurū denudat amico, totūq; pectoris reuelat arcanū, nec sine fructu. Nam ad exequēdum, q; mēte cōceperat, nouellę congregatiōni suæ missurū se plātaria pollicetur. Quanta reuerētia, cum apud ipso moraretur, quātaue diligētia sit habitus, penna fileat, vbi mentalis affectionis totalē loquitur officina.

Sequūtur è vestigio reditū ipſi⁹ Canonici XII. de Gratia Dei, & fratres conuersi totidem ex lumbis spiritualib⁹ sanatæ professionis egressi, in ipso sumo angulari lapide Christi Iesu fundamēta iacturi, in curribus & carpētis Bibliothecam librosq; Ecclesiasticos & nō modi-

Ottonis
Diaconi
pradiisim
& consan-
guinei ex-
emplo Lud-
sicus Co-
mes ad
Pramon-
fratens.
ordinem
adspirar.
Ecclesia
Gratia
Dei
S. Norber-
tus.

Descriptio
Cenobij
Gratia
Dei

Ludovicus
Comes Pra-
monstra-
tensis ac-
terris e
Gratia
Dei Cae-
nobio.

Qui ipsi &
quot exten-
terint.

DE S. COMITE

modicam secum supellestilem deferentes. Veniunt, inquam, ciues Sanctorum & domestici Dei, portates pacem; & angelico quodam cultu illuminantes patriam, candorem mentis habitu prætent debant. Erat inter eos recolendæ memoriae Godefridus Ecclesiæ B. Mauritij in Magdeburgo Scholasticus, vir gratiæ singularis & meritit; quemq; cæteri fratres velut cælestem quendam radium sequabantur. Iam voluntas & propositum Deo dilecti Comitis, celebri sermone vulgatur. Iam apotheca sancti Spiritus, quod hactenus erat inclusum omnium naribus aspirabat; totamque inbalsamabat viciniam fracti pectoris alabastrum, ita ut multi dicerent, *Trah me post te, curreremus in odore unguentorum tuorum.*

Anno dominicæ incarnationis M. C. XXXIX. Comes Lodewicus cū venerabili coniuge sua Guda castrū suū Arinstein in Treuensis diœcesi constitutū, ad laudē Dei omnipotentis, Patris & filij, & Spiritus sancti, in honore gloriosæ & intemeratae virginis Mariæ, & magnifici Confessoris Nicolai, in manus Godefridi Scholastici & fratrū de Gratia Dei, seq; & omnia sua, libera cōtradidit volūtate. Marquardus etiā Capellanus, & notari⁹ ipsius, Schvikerus quoq; Dapifer & alij Milites quinq; sacerdū abdicantes, cū ipso sanctæ professionis habitū induerunt, quorū Pater in Christo iam Dñs Godefridus, ipso tēpore à venerabili Adelberone, Treuirorum Archiepiscopo & apostolicæ sedis in Teutonico regno Legato, in generali Synodo solēniter est ordinatus. Fælix dies, qui & Angelis Dei superconuersis peccatorib; est gaudiū; & hominib; de contemptu mudi, tam imitabile inuexit exemplū. Fælix, inquam; & multa fælicitate donatus ille dies: qui toties illucescit, quoties ipsorum exēplo desiderijs cælestibus peccator ignescit, dum foris claret in opere, q; vnitio sancti Spiritus docet in corde. *Nisi conuersifueritis*, ait Saluator, *& efficiamini, sicut paruuli, non intrabitis in regnum cælorum.* Non statura paruulos, sed humilitate requirit, quib; regnum cælorum Dei filius in nostra natura paruulus & humili, re p̄misit. Paratur primo omnium dominæ Gudæ comitissæ in sinistro montis latere mansio specialis; vbi mutato habitu, clausa semper, nusquam p̄grediens, strictioris cibi parcitate antehabitas delicias, & numerosa quondam ferula redimebat. Per fenestram modicā diuina frequenter auscultabat officia, psalmis & orationibus intenta; sicque rota natuitatis siue feliciter euoluta, XVI Kal. Septembbris migravit à seculo, & ante altare B. Nicolai in sanctuario Basilicæ, venerabiliter est sepulta. Habetat Comesius Patronatus in LXXII ecclesijs; quæ omnes ad ecclesiam B. Margarethæ, filiali iure, spectabant. Erat enim sub ipsius iurisdictione Boppardia, Welsala, Villa S, Goaris, Laenstein.

Math. 18:

*Guda com-
ingis. Læ-
disca man-
go.*

Obituar.

*Luduici
Comitis Pa-
tronatus:
amplijs.
miss.*

* vtrum.

* vtrumque, Confluentia, & aliæ plures villæ Rhenenses; & tota p-
 uincia, quæ dicitur Enrich; quæ omnia veluti stercora reputans, me
 liorem in cælo substantiam præelegit. Comitiam suam Dominis de
 Isenburg resignauit, quam ipsi dominis de Nassauven & deCatzé-
 ellenbogen postea vendiderunt. Hæc sunt autem allodia, quæ
 Deo seruientium fratum vsibus assignauit, Bubenheim, quod est in
 pago VVormatiensi cum Ecclesia, decimis, & hominibus, cunctis-
 que redditibus eius, cum omnimoda & integralibetate. In villa
 VViessen trans Rhenum XXX.mansos, in villa Nattenhaussen v III.
 mansos. In VValtorff, IV.málos, villam Germerod, cum omni iure;
 etiam curiam Zeberla in Brumbach, vnum mansum, curtim Ho-
 lerich cum omni iure, Salphet etiam cum omni decima. In Singho-
 ben III.mansos. Neue* & Brema vineas, & agros, & sylvas cum de-
 cimis. In * Camp, curiam & vineas, Laenstein curiam & vineas. Ec-
 clesiæ sanctæ Margarethæ, præterea curtim Selbach. Et Ecclesiam
 Kirchdorff, cum omni iure & integritate; cum hominib. videlicet
 ac decimis vniuersis, quæ venerabilis Dominus Albero Treuirésis
 Archiepiscopus Apostolicæ sedis Legatus Comiti & fratribus de
 Arinstein, p salute animæ suæ suorumq; successorum, perpetua do-
 natione contradidit, & priuilegijs confirmauit. Ecclesiæ quoque in
 Oberndieffenbach / in Endrich quam Hartradus de Merenburch & v-
 xor eius Irmengardis consensu liberoru& heredum suorū Ecclesiæ
 beati Nicolai in Arinstein ob spē vitæ æternæ ppetuo delegauit cū
 hominib. & tota villæ decima, & appenditijs omnib. tam in agris q
 in pratis. Totam etiam decimā in Geltendorff & medium partē de-
 cimæ de Serhura, & Foresten quæ dicitur Kamerforst. Et syluā totā
 quæ dicitur Grüstenbach, præter octo arbores, quæ omnia in priui
 legijs Ecclesiæ plenius exprimuntur. In præfatis. a. Ecclesijs beatæ
 f. Margarethæ Kirchdorff, Dieffenbach, nulla Ecclesiastica persona,
 sed solus Abbas de Arinstein spiritualia iuratenebit, & Synodo quā-
 docunq; voluerit & sicut ipsi visū fuerit, psidebit. Nullus aduocat⁹,
 secularisue persona, iuris aliqd obtinebit, sed quicunq; Treuirensis
 Ecclesiæ erit Archiepiscop⁹, perpetua tuitione ab iniuriosoru& mo-
 lestia, p salute animæ suæ defensabit. In prædicto. a. Episcopatu, q.c-
 quid rerū mobilium ad vsus fratrū de loco ad locū transferri conti-
 gerit, ab omni vestigalis exactione & omni erit liberū pensione Ve-
 nerabilis pater Godefridus super custodia gregis dominici offi-
 ciosa charitate sedulus excubabat, creditum sibi talentum in redi-
 tu patris familias duplicato cū fænore reportare contendens. Hinc
 in fundamento quod Christus est, aurum, argentum, lapidesque
 superaedificans preciosos, inde in structura materialis ædificij

* inferius
 & super-
 ius.

Enrich vel
 Hein-pre-
 nuncia, in
 Cartimels-
 boco.

Comitia
 Arnsteinie
 Fundorum
 & posses-
 sionis cata-
 logus qua
 Pramon-
 stratens ob-
 tinerunt
 ex mancipi-
 rebus.

* apud Mo-
 sellam.

* apud
 Poppar-
 diam.

Alberoniæ
 Archiepi-
 scopi Tre-
 uer dona-
 tio.

Hartardis
 de Meren-
 burg cele-
 bris tractis
 Logana en-
 quitis do-
 natio.

Godefrido
 Abbas
 talentum.

ingressum domus & atrij amplificans, excelsos templi parietes erigebat. Erat enim consilio prouidus, opere strenuus, doctrina dulcifluus, miraque humilitatis & abstinentiae; sicut a contemporaneis ipsius veraci ad nos relatione peruenit. Dum in hac perfectionis specula staret immotus, contigit Fridericum ducem Sueviae patrem Friderici Romanorum postea Imperatoris secus Ecclesiam, quæ Münster dicitur, iuxta riuum Primam cum suis quodam tempore transire, in cuius Comitatu erat etiam Lodevicus, quia consanguineus ipsius ducis erat; & amicissimus existebat: intuensque præfatus dux locum, qui secundo iam, & Sanctimonialibus & viris Canonicis, videlicet regularibus, ad diuinum officium deputatus ab omni penitus exciderat disciplina, ita ut canes venatici in sanctuario Ecclesiæ discurrerent; & secundum Prophetam dicentem.

Then. 1.

Propter montem Sion, quia dispergit, vulpes, id est, dolosi ambularent in eo, ex intimo corde commotus est, & amoris Dei Zelo succensus, dilecto comiti, & Conuerso locum eundem cum omni bonorum proprietate contradidit, deprecans pariter & contestans, ut ibidem ob

*Ludicrus
comes
Münster
Ecclesiam
fuscipit &
excolit.*

*Marquardus
Comitis
sui olim Ca
pellanus
Monasterio
preficitur.*

spem cœlestium præmiorum monasticæ religionis obseruantiam ordinaret. Quem ille gratanter, & cum omni alacritate suscipiens, habito fratrum suorum consilio, sex Canonicos de Gratia Dei probatae conuersationis elegit, adiunctis alijs personis idoneis quas ad hoc opus pater Godefridus assignauit, præficiens Marquardum excolit. Capellatum Comitis, qui iam de valle plorationis ascenderat & in domo domini virtutum protectibus, & gradibus innitens cantica graduum mentis iubilo personabat. Hic anno gratia M. C. XLIII. venit Monasterium cum fratribus delegatis ad vineam domini Sa- baoth excolendam, qualis autem in Christo vitis, quamque fructuofus palmes extiterit; & qualiter in diebus suis, & sibi vixerit, & domini familiæ, ne materiam nostram varius sermo diffibulet, successorum ipius efferendum laudibus relinquamus;

*Ludicrus
comes vir
gines nobis
les coniugis
exemplo
collectas ex
Bethlen
trode &
Steden
transfert
in Vallē S.
Maria que
post
Canobium
dominari
in Nürhen
bach.*

Subsequenti tempore memorandus Comes, qui totus iam viuebat in Christo secundum Apostolum, quæ retro sunt oblitus in anteriore diem re-promissionis & munera per virtutum gradus extendit, & Sanctimoniales, quæ prius apud Bethlen trode tunc Steden commorantes, in quarum collegio erant nobilium militum filiae de Enrich seruitio domini per exemplum dominæ Gudæ comitisse mancipate, in valle sancte Mariæ transtulit, de quibus postea cænobium dominarum quod Nürhenbach dicitur, transplantavit. Post circum dierum istorum, quia diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum, in Moguntina Diœcesi apud Odernheim quidam Ministeriales beati Stephani Metensis Ecclesiæ, domos, agros, & prata

prata in villa Gummersheim in laudem Dei pro remissione peccatorum suorum s^epius dicto Comiti votis liberalibus obtulerunt, eo quod frequenter apud ipsos ad allodium suum Bubenheim tr^af itum faciens, fama celebris & conuersatione dignissimus habetur. Ipse vero habita ipsorum cura circa Deum, reuerentia non abusus ibidem super Sellam riuum in honore Dei Genetricis & beati Ioannis Euangelistæ Oratorium construxit, Sanctimonialibus adunatis. Locum autem eundem ab omni aduocato sacerdali, omni iure parochiæ de Odernheim post decimam, quam dominis Metensibus soluere debent, qui hoc opusculum legerit, sciat penitus emancipatum.

Gummers-
heim
Sanctimo-
nialium se-
dem ex-
fruis in
fundo Me-
tensis Ec-
clesia.

Feruebat interim in ædificio domus domini quottidianis exercitijs & laboribus fratrum de Arinstein socialis ac beata communio, & in opere manuum quod omnes generaliter, & singuli specialiter promouebant, qualis esset mentalis concordiæ disciplina, facile poterat coniectari. Nullus ibi torpebat ocio, nullus laborem fingebat in præcepto, quia finis præcepti caritatis mutua vinculo cohærebat, vere humiliatum est in laboribus cor nostrum, quibus quottidianum martyrium & humilitas mentis & carnis afflictio fuit in frequenti sufferentia paupertatis. Alij frangendis muris Castrenibus, alijs cōplanandis areis insistebant, alijs trabes & ædificio rum ligna ducebant, alijs rupis eminentiam præscindebant, cuius ut ferunt altitudo ad aquabat quod nunc est monasterij summitatem. Quis excogitare poterit tot seruorum Deilabores, quis estimare sudores? Nouit solus retributor præmiorum qui remuneravit plurimos ipsorum, quibus amodo dixit Spiritus, requiescant à laboribus suis. Eo tempore viuæ in memoriam pater Godefridus anno XII. quo fuerat supra domini familiæ ordinatus, ingrauescente carnis molestia IIII. Idus Octobris in itinere Præmonstratensi fæliciter obiit sepultusq; apud VVandegorin, cuius ossa postmodum in Ecclesiam suā honorificè delata ante altare beatorum Apostolorum Petri & Pauli debito cum honore sunt posita. Post cuius transitum ad prælationis officium succedit Eustachius. Ipse vir virtutis, & gratiæ singularis, ut merito ipsi & cura dominici ouilis, & rei gubernatio temporalis crederetur. Huius temporibus quidam Sacerdos nomine Godefridus Ecclesiam quæ Beselich nuncupatur, quam in parochia Dietkirchen consensu domini Alexandri Treuirensis Archidiaconi construxerat, cum omnibus attinentijs animalium, scilicet & fructuum intra curiam constitutis, fratribus de Arinstein contulit, ob spem salutis æternæ, vt ijdem fratres ibidem missarum solemnia perpetuo procuraret: quietiam conuentū Sancti

Arinsteinia-
nicenobij
disciplina.
& exerci-
tatio.

Labor in
castri mu-
ris ruinis
& mentei-
psò aqua-
diu.

Godefridi
abbatis
obitum.

Eustachius
successor.

In Beselich
monialium
catus collin-
gitur.

Alexander
Archidia-
conus Tre-
s.

T S Lu-
bentij in
Dietkir-
chen.

monialiū ilico dirigētes primitias Dño dabāt, dedicauerūt bonorū operum ex prouētu. Erant eiusdē loci Domini de Cazenellenbogen tunct temporis Aduocati: sed ipsam Aduocatiam pro amore Iesu Christi & intemeratae Matris eius, cum omni iure totaliter abdicantes, in manus fratrum prædictorum & Conuersi Comitis cum integritate omnium infra curiam existentium libertate perpetua tradiderunt. Quem locum Hillinus eo tempore Treuirorum Archiepiscopus, & Apostolicæ Sedis legatus sub tuitione sua, suorūq; successorum suscepit speciali gratia defensandū. iam dicto Alexander Archidiacono ius suum in ea re penitus resignante. Et ad maiorem & perpetuam facti huius firmitatem, statutum est, & priuilegijs confirmatum, vt etiam memorato Treuirensi Archiepiscopo aureum denarium, vel duodecim Confluentinæ monetæ denarios argenteos annuatim persoluere teneatur.

Sed iam nunc ad ipsum, pro quo materia tota sumpsit initiuū, reuertamur, lectori quod de Conuersione ipsius & transitu spopondimus, exsoluamus. Audisti, lector, in superioribus, si non excidit à memoria, de progenitoribus viri, de ingressu pauca, & progressu; audi nunc & mirare nobiscum, vt miremur ea saltem, quæ imitari non possumus: nondum enim tornatiles, nondum plenas hyacinthis manus habemus ut sint ad eleemosynam porrectæ cum Lucis exemplo, vt ad modum torni promptissimè ad opera quantumlibet subtilia per amorem Domini facienda. * Audi Comitem, audi fundatorem, audi pariter & Conuersum. Miror ego in hominem vnum tria hæc adiectiva cōuenisse. Certe iuxta Salomonem, funiculus triplex difficile rumpitur. Cum audieris Comitem, non attende prosapiam, quia stulta mundi & ignobilia Deus elegit: sed mirare triumphalem temporalium rerum Contemptorem. Contempsit enim nomen & genus, sæculi diuitias & honores, vt nudus nudum Christum sequeretur, quatenus poenas evaderet diuitis purpurati, abnegauit post omnia, quod difficultissimum, & seipsum. Nunquid non plura pro Christo reliquit? Etiam. Quid? in vxoris corpore, molle femur. Qui reliquerit, inquit Saluator, inter cætera vxorem, & filios, centuplum accipiet. Iam centuplum hic surgit contra infinitum, quia surgit & crescit infinitas præmiiorum. Sed fortasse diceret aliquis, quod hoc obesse non poterat ad salutem; audiat, quid Euangelicus dixerit excusator, Vxorem duxi; Et ideo non possum venire. Cum audieris Fundatorem, futuorum bonorum considera prouisorem, ubi Christus existens Pontifex semel in sancta per propriū sanguinem introiuit. Qui dormit æstate, mendicabit hyeme. Prouidit ergo in

Cazenell-
lenbogen
Domini
aduocatio-
ne Befflich
se abdicans

Hillinus
Treuironis
Arch. eu-
selam loci
suscepit.

Zudnic
Comitus
præconium.

* engendau-
tur vel si-
mle deesse
videtur.
Eccles. 4.
Conses.

Fundator.

go in posterū, quia tot salutis suæ reliquit obsides, quot patrimonij sui habebit hæredes. Fundauit seipsum; imo sanctæ professionis studio fundauit alios virtutis exemplo; ideoque superedificari meruit in Ecclesiæ fundamento. Cum audieris conuersum, bonorum operum intellige sectatorē. Nam sponso, qui in cœlis est, perenni mente actu & habitu maluit applicari, non iam conformis huic sæculo, sed reformatus spiritu mentis suæ. Conuersus enim est effectus, at parvulus elegit abiectus esse in domo Dei, perviam humilitatis signifer & præuius antecedens, quia, vtr sit quidam; Componitur orbis Regis ad exemplum, & vita quis melius, quam verbo docetur. Quid de charitate, quid de eius compassione dicturus sum, qui totus semper misericordiæ visceribus affluebat. Ibat saepius in glaciali frigore pellicijs nudatus ac tunicis, quibus calefacta sunt algentia membra viduarum. Testantur hæc voces pauperum, quæ ad aures incircumscripsi spiritus peruererunt, quibus & vietum saepè latenter & amictum per humeros furtive dimisit: non inferior hac virtute S. Martino, qui dimidiā chlamydem, quum iste totum frequenter dederit indumentum. Hoc tempore felicis memorie Eustachius Abbas cum XXIX. annis in castris Domini strenuè militasset, solitus earnis ergastulo, Deo, apud quem mortuorum spiritus requiescunt, tradidit animam, successitque illi Richolffus, cuius multa in procuratione domus Dei inueniuntur insignia probitatis.

Huius anno sexto venerabilis Comes & conuersus sicut saepè solebat per Abbatis licentiam Ecclesiæ, quas fundauerat, & ipsorum prædia visitandi gratia circuibat. Et dum ad cœnobium Domina rum Gummersheim deuenisset, viribus corporis destitutus sensit mortis adesse discrimen: securusque de præmio cupiebat dissolui, & esse cum Christo. Aliquantis autem diebus febriens ab Abate Monasterieni Burchardo & Preposito Flanheim Werenboldo & præfati loci Sacerdotibus, Sacramentis cœlestibus & Ecclesiasticis solemniter est imbutus, & totus cœlestium flagrâs desiderio, valedicens omnibus VIII. Kal. Nouemb. lantibus angelis plenâfœlicibus meritis animam transmisit ad Christum: Ad cuius exequias tota ferè vicinia confluebat. Cōditus est pro tempore duabus noctibus apud Gummersheim: Tertia apud Eberbach; quarta apud Ecclesiam Kirchdorff; quinta apud Ecclesiâ B. Margarethæ. Sexta demū die Comitibus de Nassauv, de Catzenellenbogen, de Dietz, & Dominis de Isenburg feretrum portantibus apud Ecclesiam suam Arinsteini cum maximo deponitur eiulatu. Quantæ ibi lacrymæ, quanta suspitia & quantus fuerit sexus utriusque conuersus,

*Conuersus.**Eustachij
Abbas
mors.**Richolffus
Abbas
succedit.**Ludovicus
Comitis
agritudo.**Sacramenta
terum percepito
Mors &
exequia.**Comites
Luduico
parentane
res.*

cursus longè facilius æstimabitur, quam scribetur. Sepultus est autem ante altare pontificis beati Nicolai, eiusdem Ecclesiæ patroni, in die Commemorationis omnium fidelium animarum, anno gratiæ M.C.LXXXV. anno autem à fundatione dictæ Ecclesiæ XLVII. sub Abbatे Richolfo.

Accipe iam lector breuem & simplicem paginam, quam descripsi, tanti viri virtutibus imparem, quam nullum iactantiae vitium, teste conscientia, fermentauit, sed sola sepulta materiæ negligenter ad id, quod videtur, eduxit. Innouent & corrigant de charitate qui volunt, non etiam reclamabit ad limam, quæ doctioris ingenij calamum iam expectat. Date fratres, & domini date veniam, & quid tantis cineribus debeatis, attendite. Ne, quæso, pro nihilo terram desiderabilem habeatis, ne vnde gratiam & meritum, inde *Sanctorum circares nostras perspicax cura.*

Ecclesiæ c. 12. teneamini pœnas & supplicia reportare. Sequitur nos, & insequuntur, ac per omnes locorum angustias, ingreditur oculus pij Pontificis Nicolai, penetrat abdita, rimatur occulta; videt, & se videri non vult à nobis. Non ergo simus ingrati de beneficio, ut eius nobis patrocinetur oratio. Sed finem loquendi omnes pariter audiamus. *Deum time, & mandata eius obserua, hoc est omnis homo;* id est per hoc erit omnis homo, subaudi, perfectus. Ad hanc perfectionem & coronam regni, qui nos inuitauit post mortem carnis, inducat Iesus Christus Dominus noster. Amen.

EXPLICIT OPUSCULVM GESTORVM
COMITIS LVDEVVICI FUNDATORIS
NOSTRI.

IN

IN VITAM B. M.
LVDVVICI ARNSTEI.
NII COMITIS ORD. PRÆ-
MONSTRATEN-

S I S.

RSTEINIVM in Loganæ tractu clarum est familiæ Pre- *Arnsteinij*
monstratensis Monasterium; de quo copiosè nos in No- *origo*.
titia Monastices Treuerensis diœcesis pertractauimus.
Ab aquila vitæ Scriptor nominis originem deriuat. Lo-
corum periti ab Aura riuo, qui contra Arnsteinium in
Loganam influit, trahi malint.

Colonia hæc Ascetica ex GRATIA DEI, id cænobio nomen fuit
ad Salam amnem in Saxonia condito, deducta. Godefridus cele-
bratur primus Abbas, ab Alberone factis inclito Treuirorum Ar-
chiepiscopo, circa Salutis annum MCXXXIX. ordinatus.

Vitæ Scriptor prope ætate æqualis, et si more scholastico alicu- *Scriptor*
bi diffluens luxuriet, grauiter tamen nec indoctè narrationem ab- *vita*.
soluit, & nostris quoque lucubratiunculis lumen alicubi non exi-
guum accedit. Ceterum, quia Scriptor præter ea, quæ ad historiâ
pertinent, vix quicquam quod obscurum sit attingit, opus hic esse
non putau vel insidias auribus facere, vel onerare lectorem super-
fluis.

Tota Provincia quæ dicitur Enrich

De Enrichiæ vel Heinrichiæ pago nos alibi; & hic in Relectione. *Enrich.*
Vulgo ditionem hanc nunc appellant *Errich*, sive auff den *Errich*.

SORORES B.M. Luduici in quas nuperunt *Comitum* familias, una
de mpta Nassauicia, omnes extinctæ sunt; et si Linea feminea in
stirpibus nonnullis, quibus agnata cum hæreditate successio viuat.
Plerique clientes extitere Treuerensis Ecclesiæ.

QVARTA NASSAVVEN DESPONSA

Capita huius stirpis mutile quidem edita, hinc quoque illustra- *Nassauuja*
ri possunt. *stirps,*

H h h

Vale-

IN VITAM

Valeramus.

N. Arnsteinia Luduuic*f*

Ex his.

Senioris F.

Rupertus

Arnoldus, Demudis

Valeramus-Cunegundis.

Rupertus Arnoldi F.

Henricus-Rupertus

vir bellicosus & in
terra sancta defunctus

Embrico Diethsæ Comes -Demudis Nass.

Henricus.

Eberhardus.

Dietzæ Comites

*Catzenlebogen. Bertholdus & Dietherus Comites de Catzenlebogen.**bogenfis
firps ini-
zium.* Nec minus obscuram huius stirpis Comitum originem, & ge-
nealogiam interruptam, vel hinc emendare & restituere licet.

N. Com. Catzenlebogen--Adelheidis Losen C.

Dietherus I. Bertholdus filij

Humbertus. Dietherus II. Eberhardus Episcopus

Dietherus I. anno MCCXIX. Terram Sanetam adiisse traditur.

*Comita-
tum supe-
rior et in-
terior.* Comitatus hic olim bipartito diuisus. Superior Weterauia, O-
donis saltu & Rheno inclusus Dermstadium caput habet. Inferior
apud Inferiorem Rheni limitem, Einrichiæ solo saltuque contine-
tur, cuius primarium oppidum Catzenlebogen, gemina arce ma-
gis, quam alio cultu visendum.*Habebat Comes Lud. ius Patronatus in LXXII. Ecclesiis.**Patronas-
tus abu-
sus.* Telum hoc quoddam fuit amentatum, ad iugum seruitutis im-
ponendum Ecclesijs, quando Patronatus non dotis, aut nouæ con-
structionis, vel causæ similis argumento, nitebatur, sed, vel ab Impe-
ratore vel Archiepiscopis, belli vel obsequijs intuitu Dynastis bene-
ficij loco velut in manus traditi, vel ab ijsdem vi & armis, alioue non
iusto titulo, usurpati.*Opes vete-
rana Comi-
tum.* De Luduuico Comite non habeo dicere, quo colore iuris vim-
tantam Patronatum adeptus sit. Non negat vite Scriptor, magnas
ex arce gentilitia olim prædas actas; & inseffores Comitisque Cli-
entes parum de proprio, totum de alieno possedisse. Observatum
mihi in Lutzeburgijs & Namurci Comitibus, & antiquis Lothari-
ensium Palatinis, præcipuum eis patrimonij fundum, ab Ecclesia-
rum & Monasteriorum decimis & dotibus, & iure Aduocationis &
Patronatus, extitisse.*In villa VViesSEN trans Rhenum XXX. MANSOS.**Mansorum
modus &
frumentum.* De Mansis sat multa ad Ful. Antiq. lib. III. Monent me periti ta-
lium, tractu Loganæ quemque Mansum vetera cum nouis compo-
nendo, arui culti vel soli arabilis triginta iugera complecti, præter
pisci-

piscinas, pascua, siluas, quæ Mansis includi solent. Euariare tamen fructum pro loci & temporis natura.

Albertus Crantzius lib. IV. VVandalię c. XXV. & XXIX. mensuram appendit cuique Manso Holsatice ditionis * modios o * ^{*. m. s. l. d. r. o.} & tonos siliquinis & totidem auenæ; alibi denos tantum siliquinis aut tritici in prouentu collunt.



I N D E X.



INDEX
IN OPVSCVLVM
GESTORVM
B. LVDEWICI.

A.

<i>Alexander Archidiaconus Treuerensis.</i>	13
<i>Arnsteinum Castrum.</i>	5
<i>Arnsteinum olim sedes prædonum.</i>	6
<i>Arnsteinum mutatur in Cœnobium.</i>	10
<i>Arnstenij Castrorum origo: situs, & distantia à Rheno.</i>	5
<i>Arnstenianorum religiosorum, disciplina, labores, exercitia.</i>	12
<i>Arnoldus S. Ludevici ex sorore nepos, Comitis Nassouij filius.</i>	6

B.

<i>in Beselich monialium colligitur cætus.</i>	13
<i>Bubenhemum ad signatur religiosis.</i>	11
<i>Burchardus Abbas Monasteriensis Sacramentis munit S. Ludevicum a- grum.</i>	16

C.

<i>Catzenelnbogen Comitatus, & diuisus in superiore & inferiore.</i>	12
<i>Catzenelnbogenis stirpis origo, & propagatores qui.</i>	18
<i>Catzenelnbogen oppidum.</i>	18
<i>Cœnobij, Gratiæ Dei descriptio.</i>	9
<i>Comites, qui & quot admotiferendo S. Ludevici feretro.</i>	15
<i>Comites Catzenelnbogij se abdicant Aduocatione Beselichenſi.</i>	14
<i>Conuersionem meditantibus quæ soleant obijci remora.</i>	8.9
<i>Diethe-</i>	

I N D E X.

D.

<i>Diethesij Comites.</i>	6
<i>Dietkirchen adsignatur Arnsteinianis religiosis.</i>	13
<i>Dursta riuus.</i>	6

E.

<i>Enrichia, vel Henrichia.</i>	18
<i>Eustachius successor Godefridi in Arnsteiniana Abbatia.</i>	13

F.

<i>Fridericus Dux Suecia Ecclesiam Munster adsignat Pramonstratenibus.</i>	12
--	----

G.

<i>Godefridus Abbas Arnstenii primus, ordinatur ab Adelberto Treuirense Archiepiscopo.</i>	10
<i>Godefridus Abbas I. moritur.</i>	13
<i>Gratia diuina miranda efficacia in corde hominis.</i>	8
<i>Guda Bonneburgica, S. Ludevico matrimonio iungitur.</i>	7
<i>Guda conuiuit Ludevico sine prole.</i>	7
<i>Guda obsistit initio Conuersioni Ludevici coniugis, demum lubens annuit.</i>	8
<i>Guda conuerit se Coniugis ad exemplum: moritur.</i>	10

H.

<i>Hartradus de Merenburg, quæ relegarit Arnstenianis.</i>	11
<i>Hillinus Archiepiscopus Treuerensis.</i>	14
<i>Hungari Barones duo, mariti duarum S. Ludevici sororum.</i>	6

L.

<i>Logana fluuins.</i>	5
<i>Lossensis Comes duxit in coniugem sororem S. Ludevici, & quos habuerit filios.</i>	6
<i>Ludevicus senior Comes Arnstenij.</i>	6
<i>Ludevicus senior, moritur: sepelitur; & ubi.</i>	7
<i>S. Ludevicus Iunior Comes Arnstenij, nascitur heres unicus Comitatus patrij.</i>	6
<i>S. Ludevicus incipiens conuersionem suam, requirit consensum uxoris. 8 accersit Pramonstratenses ex Canobio Gratia Dei. 9. resignat suum co-</i>	<i>H h h 3 mita-</i>

I N D E X.

mitatum Comitibus de Isenburg 11. ingreditur religionem. 11. Extruit
Gummershemium, in fundo Metensi, sedem Monialium. 13. Suscipit
Ecclesiam Münster. 12. transfert nobiles Virgines, conuersas exemplo
suæ coniugis in vallem B. Marie, que postea Cœnobium Dominarum
Nährbach. 12. Quanta bona reliquerit Arnsteinianis. 11. S. Ludevi-
cus in Gummersheim agrotat: munitur Sacramentis, moritur: 15. sepe-
litur. 16

S. Ludevici Epicedion ex membranis antiquis. 4. Laus à prosapia nobilita-
te, s. à magnis animi & corporis dotibus. 7. 14. 15.
S. Ludevici sorores septem, s. quibus desponsatae: & quorum parentes. 6
S. Ludevici familiares, secuti exemplum eius conuersionis. 10. 16
S. Ludevici exequiae. 15

M.

Mansorum Arnsteinianorum modus, & fructus. 19
B. Margaretæ templum. 7
Marquardus olim Capellanus Comitis, sequitur exemplum Conuersionis.
10. preficitur Monasterio. 12

N.

Nassonia stirps. 6. 17. Ex ea Comites & Comitissæ. 18. in Nattenhusen octo
mansit traditi religiosis à Ludevico. 18
S. Norbertus Archiepiscopus Magdenburgensis fundator Præmonstraten-
sium ordinis. 9

O.

Otto Diaconus auctor S. Ludevico ingrediendi ordinem Præmonstratensi-
um. 9. Construxit Ecclesiam, Gratia Dei. 9

P.

Palatinus Comes de Tübingen duxit in uxorem, S. Ludevici sororem. 6

R.

Richolfus succedit Eustachio Abbatii. 15

S.

Sancti res hominum curant. 16
Scriptoris opusculi huius institutum & demissio animi. 5
Stilus

I N D E X.

Stilus etiam hamilis incunditate non caret.
Satphaniensi Comiti nubis soror S. Ludevici

5
6

T.

Tempus re omni pretiosius.

5

F.

Ydilhildis Ludevici senioris uxor. 6. Mater sancti Ludevici Comitis. 16.

Moritur; & ubi sepulta? 7. VVenkirchen predium Comitum Arnsteinianorum.

Vitia domesticorum & sacerditorum, obstruunt laudis superioris.

7
8

vv.

in VViissen XXX. mansi pro religiosis Arnsteinianis.

9



VITA

I

ATIV

II

ATIV

III

ATIV

IV

ATIV

V

ATIV

VI

ATIV

VII

ATIV

VIII

ATIV

VIX

ATIV

X

ATIV

XI

ATIV